

มูลนิธิ Environmental Justice Foundation (EJF)

1. ภูมิหลังของมูลนิธิ EJF

EJF เป็นองค์การเอกชน (NGO) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงลอนดอน ตั้งขึ้นเมื่อปี 2542 โดยนาย Steve Trent และนาง Juliette Williams พันธกิจหลักคือการรักษาสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะประเด็นการละเมิดสิทธิแรงงาน การค้ามนุษย์ การทำลายสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรม ตลอดจนการต่อต้านการทำประมง IUU ปัจจุบัน นาย Trent ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการบริหาร (Executive Director) ของ EJF

EJF มีรายได้หลักจากเงินบริจาคและการจัดกิจกรรมระดมทุน จากผู้ประกอบการชั้นนำ และผู้มีชื่อเสียงในสังคมใน สอ. เช่น The Body Shop Foundation ห้างสรรพสินค้า Selfridges กลุ่ม Tesco ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า H&M ห้างเสื้อผ้า Vivien Westwood เป็นต้น EJF จึงมีเครือข่ายกว้างขวางกับกลุ่มเหล่านี้ รวมทั้งสื่อมวลชน บุคคลสำคัญในวงการสิทธิมนุษยชน ตลอดจน NGO ระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน เช่น Amnesty International

EJF มีบทบาทสำคัญในกรณีใบเหลือง IUU ของ กต. EJF ได้ติดตามการทำประมง IUU ของเรือประมงนอกน่านน้ำของ กต. ที่ไปทำประมงผิดกฎหมายในแอฟริกาตะวันตก และจัดทำรายงานเสนอต่อ EU ซึ่งน่าจะส่งผลต่อการตัดสินใจของ EU ในการให้ใบเหลืองกับ กต. ต่อมา ภายหลังจาก กต. ได้รับใบเหลืองรัฐบาล กต. ได้จัดทำ MOU กับ EJF เน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรองที่เกี่ยวข้องกับเรือประมงนอกน่านน้ำของ กต. ที่ต้องสงสัยว่าเป็นเรือ IUU รวมถึงมีช่องทางติดต่อโดยตรงระหว่าง EJF และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของ กต.

2. บทบาทของ EJF ต่อกรณีปัญหา IUU และแรงงานทาสในภาคประมงไทย

EJF มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงของ EU (DG MARE) โดยได้ให้ข้อมูลกับฝ่าย EU รวมทั้งเผยแพร่รายงาน/ สื่อวิดิทัศน์เชิงลบเกี่ยวกับปัญหา IUU และแรงงานทาสในอุตสาหกรรมประมงไทยมาอย่างต่อเนื่อง สรุปการดำเนินการของ EJF เกี่ยวกับประเทศไทย ดังนี้

9 พ.ค. 2556 EJF พร้อมกับ NGOs 18 องค์การ ได้มีหนังสือถึงนาย John Kerry รมว. กต. สรอ. เพื่อเรียกร้องให้ สรอ. ปรับสถานะของไทยจาก Tier 2 Watch List เป็น Tier 3

9 ก.ค. 2556 เสนอรายงานและภาพยนตร์สั้นเรื่อง Sold to the Sea: Human Trafficking in Thailand's Fishing Industry ซึ่งนำเสนอคดีค้ามนุษย์ในก้นดง จ. ตรัง

26 ก.ย. 2556 รายงานเรื่อง Hidden Cost: Human Rights Abuses in Thailand's Shrimp Industry ซึ่งเน้นเรื่องการค้ามนุษย์และการใช้แรงงานบังคับในล้งกุ้ง

4 มี.ค. 2557 เสนอรายงานและภาพยนตร์สั้นเรื่อง Slavery at Sea: the Continued Plight of Trafficked Migrants in Thailand's Fishing Industry ซึ่งเป็นการติดตามความคืบหน้าคดีค้ามนุษย์ก้นดง

25 ก.พ. 2558 เสนอรายงานและภาพยนตร์สั้นเรื่อง Overfishing and Pirate Fishing Perpetuate Environmental Degradation and Modern-Day Slavery in Thailand

4 มี.ค. 2558 จัดการสัมมนาหัวข้อ Combating illegal pirate fishing and modern-day slavery in Thailand ที่กรุงบรัสเซลส์ โดยมีนาย Cesar Deben, Principal Adviser ของ DG MARE เป็น keynote speaker นาง Linnea Engstrom สมาชิกสภายุโรป อธ. กรมนอเมริกาและแปซิฟิกใต้ และ รชธ. กรมประมง เข้าร่วมอภิปรายด้วย

21 เม.ย. 2558 EU เชิญนาย Steve Trent ขึ้นกล่าวในงานสัมมนาที่จัดโดย DG MARE ในงาน Seafood Expo Global 2015 ที่กรุงบรัสเซลส์ (นาย Karmenu Vella กมธ. สิ่งแวดล้อมฯ EU กล่าวในงานสัมมนาด้วย) โดยเป็นวันเดียวกับที่ EU ประกาศให้ใบเหลืองไทย ทั้งนี้ นาย Trent กล่าวว่า กรณีประเทศไทยแสดงให้เห็นว่า "no state is too big to be yellow carded"

27 ก.ค. 2558 EJF พร้อมกับ NGOs 24 องค์กร ได้มีหนังสือถึงนาย John Kerry รมว. กต. สรธ. ขึ้นชมการตัดสินใจของ สรธ. ในการคงสถานะของไทยไว้ที่ Tier 3

30 พ.ย. 2558 เสนอรายงานและภาพยนตร์สั้นเรื่อง Thailand's Seafood Slaves. Human Trafficking, Slavery and Murder in Kantang's Fishing Industry

3 ก.พ. 2559 นาย Trent ฉายภาพยนตร์สั้นเกี่ยวกับแรงงานทาสในเรือประมงไทยในงานสัมมนาใน SeaWeb Seafood Summit 2016 ที่มอลตาว่า และกล่าวในช่วงการสัมมนาว่า "Don't boycott Thailand." แต่ภาคส่วนต่าง ๆ ในต่างประเทศควรร่วมมือกับไทยเพื่อแก้ปัญหา

25 ก.พ. 2559 EJF พร้อมกับ NGOs 24 องค์กร ได้มีหนังสือ กมธ. สิ่งแวดล้อมฯ EU (นาย Vella) ขอให้ EU คงใบเหลืองและคงแรงกดดันต่อไทยไว้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหา IUU / ละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาคประมงของไทย มีความต่อเนื่อง สานต่อจากพัฒนาการเชิงบวกในช่วงที่ผ่านมา รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดคดีค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่รัฐ

3. ความร่วมมือ ไทย-EJF

ภายหลังไทยได้รับใบเหลือง IUU องค์กร EJF ได้เสนอที่จะมีความร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบของการทำ MoU อย่างไรก็ดี โดยที่การทำ MoU ดังกล่าวนั้นขั้นตอนที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล การทำ MoU ดังกล่าวจึงไม่เกิดขึ้น โดย EJF เลือกที่จะให้ความช่วยเหลือไทยเป็นกรณีไป ซึ่งรัฐบาลก็ได้ตอบสนองรับความช่วยเหลือและข้อเสนอแนะจาก EJF ด้วยดี เนื่องจากตระหนักว่า EJF เป็นองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของ DG MARE ซึ่งอาจให้คุณให้โทษกับไทยได้

ที่ผ่านมา แม้ EJF จะวิพากษ์วิจารณ์ไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเด็นแรงงานทาส EJF ได้ให้การสนับสนุนไทยด้วยดี อาทิ ให้ข้อมูลการข่าวที่นำไปสู่การจับกุมผู้ต้องสงสัยคดีค้ามนุษย์ในภาคประมง และช่วยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไทยในเรื่อง VMS อีกทั้งยังช่วยพูดสนับสนุนไม่ให้ประเทศต่าง ๆ คว่ำบาตรไทย กล่าวได้ว่า EJF ยังคงรักษาท่าทีเดิมที่จะกดดันไทยให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านไปควบคู่กับการสนับสนุนพัฒนาการเชิงบวก (carrot and stick)

สรุปการดำเนินความร่วมมือ ไทย-EJF ได้ ดังนี้

1 เม.ย. 2558 EJF มีหนังสือถึง นรม. ผ่าน สอท. ณ กรุงลอนดอน เพื่อขอเข้าเยี่ยมคารวะ นรม. เพื่อแจ้งการดำเนินการของ EJF และแสวงหาโอกาสความร่วมมือระหว่างไทยกับ EJF

พ.ค. 2558 EJF เสนอร่าง MOU ความร่วมมือระหว่างไทย-EJF (ซึ่งไม่ได้มีการลงนาม MOU)

ก.ค. 2558 รอง นรม. เห็นชอบการแต่งตั้งคณะผู้ประสานงานกับ EJF โดยมี พล.ต.ต. จารุวัฒน์ ไชยยะ รอง ผบช.น. เป็นผู้ประสานงานหลัก

3 ส.ค. 2558 ทปช. นรม. (ดร. อินยา เลานห์) แจ้งว่า รอง นรม. ประสงค์ให้นาย Trent เข้าพบหารือ

7 ก.ย. 2558 นาย Trent เข้าเยี่ยมคารวะ รอง นรม. และได้เรียนรู้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อาทิ การแก้ไขกฎหมายประมง การเข้าเป็นภาคี FAO Port State Measures Agreement การพัฒนาระบบ VMS และติดตั้ง อุปกรณ์ VMS ในเรือทุกลำ การบังคับใช้หมายเลขเรือสากล (IMO Number) การจัดตั้งหน่วยสืบสวนกลางด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนในอุตสาหกรรมประมง โดย EJF พร้อมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 188 ว่าด้วยการทำงานในภาคประมง

7 พ.ย. 2558 ดำรวจจับกุมผู้ต้องสงสัยคดีค้ามนุษย์สมาคมประมงกันตัง จ.ตรัง รวม 8 คน โดยอาศัย ข้อมูลการข่าวของ EJF

2-4 ก.พ. 2559 EJF ส่งผู้เชี่ยวชาญมาฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ไทย ("train the trainers") เกี่ยวกับ การวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมงด้วยระบบ VMS (ก่อนหน้าการฝึกอบรม EJF ได้พบหารือเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย และศึกษาระบบ VMS ที่ สอท. ณ กรุงลอนดอน)

8 เม.ย. 2559 นาย Trent ขอเข้าเยี่ยมคารวะ รอง นรม. เพื่อนำเรียนข้อเสนอแนะ 4 ประเด็น ได้แก่

- (1) ให้ข้อเสนอแนะเรื่องการพัฒนา ระบบ VMS เพื่อตรวจจับการทำประมง IUU
- (2) ขอให้ไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 188 ว่าด้วยการทำงานในภาคประมง (C188 Work in Fishing Convention)
- (3) ขอให้ไทยออกแถลงการณ์แสดงเจตจำนงที่จะเข้าเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยมาตรการของ รัฐเจ้าของท่า (FAO Port State Measures Agreement)
- (4) ขอให้ไทยผลักดันความร่วมมือกับสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมการทำประมงอย่างยั่งยืนในภูมิภาค (นาย Trent อธิบายกรณีที่อินโดนีเซีย เสนอข้อริเริ่มในการจัดทำกลไกที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (legally binding instrument) ในระดับภูมิภาค เพื่อปราบปรามการทำประมง IUU รวมทั้งข้อริเริ่มที่จะจัดการประชุมระหว่างประเทศเพื่อผลักดันเรื่องนี้ ระหว่างวันที่ 18-19 พ.ค. 2559 ที่กรุงจาการ์ตา โดยอินโดนีเซียเชิญ องค์การ/ ประเทศต่าง ๆ เข้าร่วม ได้แก่ สมาชิกอาเซียน ตีมอร์-เลสเต นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น กตต. ปาปัวนิวกินี EU FAO UNODC และ INTERPOL

กองสหภาพยุโรป กรมยุโรป

4 เมษายน 2559

คำกล่าวต้อนรับสำหรับรองนายกรัฐมนตรี (พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
ในโอกาสที่นาย Steve Trent และคณะผู้แทนมูลนิธิ Environmental Justice Foundation (EJF)
เข้าเยี่ยมคารวะ เพื่อนำเรียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย
วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ บ้านเกษะโกมล

ขอต้อนรับคุณ Steve Trent และคณะ ยินดีที่ได้พบกันอีกครั้ง
ยินดีที่ได้มีความร่วมมือระหว่างกันเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาประมง IUU
รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญอย่างสูงกับการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาคประมงไทย ตามบรรทัดฐานสากล
เพื่อแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในอุตสาหกรรมประมง โดยคำนึงถึง
ผลประโยชน์ระยะยาวของไทย ความยั่งยืนของทรัพยากรประมง และหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ

รัฐบาลได้ปฏิรูปกรอบกฎหมายการประมงและกำหนดนโยบายการประมงเสร็จแล้ว สิ่งสำคัญตอนนี้ คือ
การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดตามนโยบาย Zero Tolerance

ขอให้เชื่อมั่นว่า รัฐบาลไทยจะดำเนินการทุกวิถีทางที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดผลเป็นรูปธรรม
ซึ่งที่ผ่านมาก็มีความคืบหน้าไปมาก ทั้งการตรวจสอบและเฝ้าระวังที่ศูนย์ PiPo และการตรวจแรงงานทั้งในทะเล
และโรงงาน เมื่อพบผู้กระทำความผิดก็จับกุมดำเนินคดีไม่มีการละเว้น จนกล่าวได้ว่าสถานการณ์แรงงานทาส
บนเรือประมงไทยไม่มีให้เห็นแล้ว

อย่างไรก็ดี รัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ และยังคงเข้มงวดกับการตรวจสอบ ซึ่งก็ต้องขอความร่วมมือ EJF
หากพบเบาะแสที่ใด ขอให้แจ้งให้หน่วยงานไทยทราบซึ่งจะมีการดำเนินการทันที

พัฒนาการที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ผมทราบดีว่า เป็นข้อห่วงกังวลของ EJF คือการลดจำนวนเรือประมง
และการนำเรือประมงส่วนเกินออกจากระบบอย่างถาวร ผมยินดีที่จะแจ้งให้ทราบว่าขณะนี้ไทยมีระบบการออก
ใบอนุญาตทำการประมงทั้งในและนอกน่านน้ำแบบใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การลดกองเรือประมงในทะเล
การลดความต้องการแรงงานต่างด้าวในเรือประมง และการทำประมงแบบยั่งยืน

ไทยเห็นว่า EJF เป็นพันธมิตรของไทย ผมยินดีที่ไทยและ EJF มีความร่วมมือที่สร้างสรรค์ในการแก้ไข
ปัญหา และพร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ และยินดีที่ได้รับทราบว่าในการประชุม Seaweb
Seafood Summit เมื่อต้นเดือน ก.พ. ที่ผ่านมา EJF ได้กล่าวสนับสนุนไม่ให้มีการคว่ำบาตรไทย
แต่ควรช่วยกันเพิ่มขีดความสามารถให้กับไทยในการแก้ไขปัญหา ซึ่งผมก็ขอขอบคุณที่ EJF ส่งผู้เชี่ยวชาญมา
ฝึกอบรมเรื่องระบบการติดตามเรือประมง (VMS) และพร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อช่วยพัฒนาระบบ VMS
ของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการทำงานร่วมกัน EJF คงเห็นแล้วว่า รัฐบาลมุ่งมั่นและจริงจังในการแก้ไขปัญหา
ทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก การวางระบบ จัดระเบียบ และการบังคับใช้กฎหมายดีขึ้นมาก
จึงหวังว่า EJF จะช่วยชี้แจงการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไทยในเรื่องนี้ ยุติการนำเสนอรายงานหรือ
ให้ข่าวเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย และช่วยอธิบายให้ประชาคมโลกเข้าใจ ถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลและ
ความคืบหน้าสำเร็จเป็นรูปธรรมของไทย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ มีกำลังใจที่จะเดินหน้าทำงานต่อไป

ไทยมุ่งหวังที่จะให้การแก้ไขปัญหาประมง IUU และการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและคุ้มครองแรงงานของไทย เป็นแบบอย่างความสำเร็จของประเทศกำลังพัฒนา ในฐานะที่ไทยเป็นประธานกลุ่ม G77 ไทยจะร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการผลักดันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งกำหนดให้จัดการทำประมง IUU ให้หมดไปภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐

(หลังจากนาย Trent ได้นำเรียนข้อเสนอแนะของ EJF แล้ว)

ข้อเสนอแนะของ EJF สอดคล้องกับแนวนโยบายและแผนการดำเนินการของไทย

ไทยพร้อมร่วมมือกับ EJF ในการพัฒนาระบบ VMS เพื่อตรวจจับการทำประมงผิดกฎหมายและลงโทษผู้กระทำความผิด โดยจะนำข้อเสนอแนะของ EJF ไปพิจารณาดำเนินการอย่างจริงจัง

ไทยกำลังเร่งดำเนินการภายในประเทศ เพื่อเข้าเป็นภาคีสัญญา ILO ฉบับที่ 188 และความตกลง Port State Measures Agreement ในโอกาสแรก

ไทยมุ่งมั่นที่จะมีบทบาทนำในการริเริ่มความร่วมมือกับสมาชิกอาเซียนเพื่อแก้ปัญหาประมง IUU ในภูมิภาค โดยใช้บรรทัดฐานสากลด้านการประมงเป็นพื้นฐานในการดำเนินความร่วมมือ

(หากนาย Trent ทหิยบายกรณีอินโดนีเซียริเริ่มจะจัดการประชุมระหว่างประเทศเรื่องการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ในเดือน พ.ค. ๒๕๕๙ และริเริ่มการจัดทำกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการทำประมง IUU)

ไทยพร้อมจะมีบทบาทนำร่วมกับอินโดนีเซีย เพื่อให้การต่อต้านประมง IUU เป็นวาระที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน ไทยเชื่อว่าประสบการณ์การปฏิรูปภาคประมงของไทยน่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคต่อไป

กรมยุโรป
กระทรวงการต่างประเทศ
๕ เมษายน ๒๕๕๙

Environmental Justice Foundation (EJF), 1 Amwell Street, London EC1R 1UL, UK
Tel: +44 (0) 207 239 3310, info@ejfoundation.org, www.ejfoundation.org
Registered charity No. 1088128

13
—
26

เอกสารสรุปจัดทำขึ้นโดยมูลนิธิ EJF สำหรับพล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี

กรุงเทพฯ 8 เมษายน 2559

เอกสารสรุปที่จัดทำขึ้นสำหรับรัฐบาลไทยฉบับนี้ได้รวบรวมเอาข้อเสนอแนะต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) รวมทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน การค้ามนุษย์ และแรงงานทาสอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะมุ่งประเด็นไปที่การบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ ที่สามารถดำเนินการได้ในทันทีอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการติดตามเรือประมง (VMS) และความโปร่งใสในน่านน้ำ การปรับปรุงสถานภาพและระเบียบการทำงานของแรงงานข้ามชาติ และการลงนามในสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับมาตรฐานการประมงและสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

มูลนิธิ EJF หวังว่ารัฐบาลไทยได้ออกมาตรการและดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญ เพื่อจัดการกับปัญหาในภาคส่วนอาหารทะเลและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในประเทศไทยไปแล้ว ทั้งนี้ ในการที่จะแก้ไขปัญหาในระยะยาวอย่างยั่งยืนยังจำเป็นต้องมีการปฏิรูปทางโครงสร้างในส่วนของการจัดการประมงและการบังคับใช้กฎหมายที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเหล่านี้รวบรวมเอาการวิเคราะห์จากการทำงานอันยาวนานของมูลนิธิ EJF ผสมกับผลการอบรมเรื่อง VMS ที่ทางมูลนิธิได้จัดขึ้นให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมประมงและศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมฉบับนี้จัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการลงพื้นที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO) 3 แห่ง ศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล) เขต 3 และการสังเกตการณ์ระหว่างการเดินทางลาดตระเวนของเรือรบหลวงกลอง 2 ครั้ง ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้จัดทำขึ้นเพื่อจัดการกับปัญหาที่ยังดำเนินอยู่ รวมทั้งชี้ชัดของวาทะที่สำคัญในกระบวนการตรวจสอบและติดตามเฝ้าระวัง เพื่อให้เห็นใจได้ว่าปัญหาการประมงและการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

มูลนิธิ EJF มั่นใจว่าข้อเสนอแนะเหล่านี้ไม่ได้เป็นคำแนะนำที่ย่างยากจน และควรจะได้มีการนำไปดำเนินการร่วมกับข้อเสนออื่นๆ ที่ได้ตีพิมพ์ไว้ในรายงานฉบับอื่นๆ ของมูลนิธิแล้ว ทั้งนี้ เอกสารสรุปฉบับนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการข้อเสนอแนะที่ทางมูลนิธิได้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อรัฐบาลไทย

1. การปลดระวางเรือประมงอย่างถาวรและมีกำหนดระยะเวลา

ในการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการประมงให้มีประสิทธิภาพในระยะยาว เราจำเป็นต้องจัดการกับเรือประมงในประเทศไทยให้มีจำนวนที่พอเหมาะ อีกทั้งความสามารถในการจับสัตว์น้ำที่มากเกินไปซึ่งเป็นภัยคุกคามสำคัญที่ทำให้เกิดการทำลายล้างทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งการใช้แรงงานค้ามนุษย์ แรงงานบังคับใช้ แรงงานขัดหนี้ และแรงงานทาสในการประมง ซึ่งต้องมีการดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการลดจำนวนเรือประมงไปแล้วบางส่วน แต่ก็ยังขาดแผนระยะยาวที่ระบุวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนมีกำหนดระยะเวลาแน่นอนเพื่อให้การปลดระวางเรือประมงประสบความสำเร็จได้ อันเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการลดความพยายามในการทำประมงให้เข้าสู่ระดับที่ยั่งยืน

มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้มีการจัดทำและดำเนินโครงการปลดระวางเรือประมงอย่างเร่งด่วน เพื่อจัดตัวการสำคัญหนึ่งของการประมงแบบ IUU ซึ่งโครงการนี้จำเป็นต้องนำเอามาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการประมง และด้านแรงงานเข้ามาพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เพื่อช่วยลดความสามารถของเรือประมงให้อยู่ในระดับที่มีความยั่งยืนในระยะยาวทั้งในด้านการสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

มาตรการที่สำคัญประการแรกเพื่อให้การปลดระวางเรือประมงเป็นไปอย่างเป็นขั้นตอนและถูกต้องตามหลักวิชาการคือการวางผู้เชี่ยวชาญให้ดำเนินการจัดการศึกษาวิจัยอิสระที่มีการทบทวนโดยผู้เสมอกัน (peer review) ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ โดยผลการศึกษจะต้องระบุระดับของความพยายามและความสามารถในการทำประมงที่ยั่งยืนอยู่บนพื้นฐานตามหลักการป้องกันไว้ก่อน

2. การปรับปรุงระบบการติดตามเรือประมง (VMS) และการขยายผลให้ครอบคลุมสัดส่วนเรือประมงไทยในวงที่กว้างขึ้น

แม้ว่าระบบการติดตามเรือประมงในปัจจุบันจะเป็นไปตามมาตรฐานทางเทคนิคที่เหมาะสมแล้ว ยังมีจำเป็นต้องขยายขอบเขตให้ครอบคลุมมากกว่าเรือประมงจำนวน 5,300 ลำที่มีอยู่ อีกทั้งยังจำเป็นต้องติดตั้งระบบ VMS นี้ในเรือประมงทุกลำที่มีขนาด 30 ตันกรอส หรือมากกว่า ซึ่งระบบ VMS นี้จะสามารถนำไปใช้งานในการติดตามเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพในวงจำกัดเท่านั้นตราบใดที่เครือข่ายการติดตามยังไม่ครอบคลุมให้ทั่วถึงเรือประมงส่วนใหญ่ของประเทศ

มูลนิธิ EJP ขอเสนอแนะให้มีการติดตั้ง VMS ในเรือประมงขนาด 30 ตันกรอส หรือมากกว่าทุกลำ ภายในเดือนมิถุนายน 2559 และขอยกยอแนะให้มีการขยายเครือข่าย VMS ที่ครอบคลุมเรือประมงทุกลำที่มีขนาด 20 ตันกรอส หรือมากกว่า รวมทั้งการขยายไปสู่เรือประมงขนาด 10 ตันกรอส หรือมากกว่าทุกลำอีกด้วย ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดระยะเวลาในแผนงานที่ชัดเจนสำหรับการขยายเครือข่ายการครอบคลุมทั้ง 2 ระยะ และประกาศให้ทราบภายในในเดือนมิถุนายน 2559

ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการติดตามตรวจสอบนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทางรัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการอบรมเรื่อง VMS เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์และประเมินพฤติกรรมของเรือประมง เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการระบุเรือลำที่มีพฤติกรรมต้องสงสัย

3. สร้างความเข้มแข็งด้านระเบียบปฏิบัติและความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน

ผลจากการเข้าเยี่ยมของมูลนิธิ EJP ในเดือนกุมภาพันธ์ระบุว่า การสื่อสารและความร่วมมือที่ไม่ได้ประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานหลักถือเป็นข้อบกพร่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการแก้ไขปัญหา IUU ซึ่งในปัจจุบันหลายหน่วยงานได้ส่งข้อมูลให้กันในรูปแบบของการรายงานประจำวันเท่านั้น อันจะส่งผลให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเรือตรวจลาดตระเวนอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลพิกัดที่ตั้ง และข้อมูลอื่นๆ ที่มีอยู่นานกว่า 24 ชั่วโมง

มูลนิธิ EJP ขอเสนอแนะให้กรมประมงและศรสจัดให้มีช่องทางการสื่อสารกันได้โดยตรง อันจะทำให้ข้อมูล VMS นั้นส่งต่อไปยังหน่วยป้องกันปราบปรามที่เกี่ยวข้องได้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งสามารถทำได้ด้วยการใช้แอปพลิเคชันและการจัดการข้อมูลดิจิทัลที่กว้างขวางขึ้น ทำให้มีการอัปเดตข้อมูลออนไลน์ได้ ทั้งยังสามารถเข้าถึงข้อมูลอันได้แก่ รายงานการตรวจลาดตระเวน รายชื่อลูกเรือ และเส้นทางการติดตาม VMS ได้อย่างทันท่วงที

4. การห้ามขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

การขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสให้เกิดการปนเปื้อนระหว่างปลาที่จับได้อย่างผิดกฎหมายและถูกกฎหมาย เป็นการละเลยเรื่องความโปร่งใสในการจับสัตว์น้ำอย่างร้ายแรง อีกทั้งยังไม่สนใจการจัดการประมงและความพยายามบังคับใช้กฎหมายในภาพกว้างอีกด้วย การขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถถ่ายลูกเรือที่เป็นเหยื่อค่านมนุษย์ไปยังเรือลำอื่น และหลุดรอดจากการตรวจเรือที่หาเรือได้

การขนถ่ายสัตว์น้ำยังถือเป็นความเสี่ยงที่ยังยวต เนื่องจากเจ้าหน้าที่ป้องกันปราบปรามไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างไร้ก็ตาม รัฐที่เรือถือธงอยู่และรัฐที่มีอาณาเขตติดชายฝั่งหลายแห่งได้ดำเนินการห้ามการขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลแล้ว มูลนิธิ EJP จึงขอเสนอแนะให้มีการออกกฎหมายห้ามขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลอย่างเด็ดขาดทั้งในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

สำหรับการประมงบางประเภทที่การขนถ่ายสัตว์น้ำอาจเป็นลักษณะเฉพาะของการประมงนั้นและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ในกรณีเช่นนี้ ทาง EJP ขอแนะนำให้ผู้ตรวจสอบอิสระเป็นที่ปรึกษาอยู่ในระหว่างที่มีการขนถ่ายสัตว์น้ำนั้น ในกรณีนี้ ยังจำเป็นต้องมีกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการบันทึกความผิดปกติโดยผู้ตรวจสอบ หรือความพยายามอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการนำมาใช้เพื่อขัดขวางการทำงานของผู้ตรวจสอบ

การขนถ่ายสัตว์น้ำทุกชนิดนอกน่านน้ำไทยจะต้องมีการบังคับให้ได้รับอนุญาตก่อน ซึ่งเพิ่มเติมจากกฎระเบียบที่ทางองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาค (RFMO) กำหนดไว้ การขนถ่ายสัตว์น้ำประเภทนั้นควรมีการติดตามตรวจสอบโดยใช้ VMS และเรือขนถ่ายสัตว์น้ำควรได้รับการตรวจสอบเมื่อเขาเทียบท่าในประเทศไทย เพื่อให้แน่ใจได้ว่าปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นตรงตามเอกสารที่ได้รับอนุญาต

5. การประกาศต่อสาธารณชนถึงแผนของรัฐบาลในการลงนาม ให้สัตยาบัน และปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยมาตรการของรัฐเจ้าของท่า (PSMA)

ความตกลงว่าด้วยมาตรการของรัฐเจ้าของท่า (PSMA) นี้อยู่ระหว่างการให้สัตยาบันโดย 25 ประเทศ และกำลังจะมีผลบังคับใช้ในเวลาอันใกล้นี้ มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้รัฐบาลไทยออกประกาศสนับสนุนกระบวนการนี้ โดยเน้นไปที่ความตั้งใจจริงในการเป็นประเทศผู้ลงนามต่อความตกลง PSMA และให้สัตยาบันภายในปี 2559 ควบคู่ไปกับการจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ซึ่งการประกาศเช่นนั้นจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการสร้างมาตรฐานการควบคุมท่าเรือและกระบวนการติดตามตรวจสอบอย่างเข้มแข็งอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

เพื่อเสริมความพยายามส่วนหนึ่งในการปฏิรูปรัฐเจ้าของท่า มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะว่ารัฐบาลไทยจำเป็นต้องจัดให้มีใบตราส่งสินค้าสัตว์น้ำที่จับได้นอกน่านน้ำที่ขึ้นทำในประเทศไทยแนบมากับใบอนุญาตจับสัตว์น้ำที่ถูกต้อง อีกทั้งจัดให้มีทรัพยากร กำลังคน และการสนับสนุนระหว่างหน่วยงานในภาครัฐที่เพียงพอ เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการบังคับใช้ข้อกำหนดนี้ได้อย่างสมบูรณ์ ควรมีการใช้แนวทางที่อยู่บนพื้นฐานความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่าใบตราส่งสินค้าสัตว์น้ำที่ต้องสงสัยว่าจะมีสัตว์น้ำผิดกฎหมายเข้านั้นได้รับการตรวจในพื้นที่และมีการพิสูจน์จริง รวมทั้งการขอเอกสารหลักฐานจากประเทศที่สามด้วย ในการนี้จะช่วยพัฒนาบูรณาภาพและความน่าเชื่อถือในกระบวนการออกใบรับรองอาหารทะเลของไทยที่ส่งออกไปยังประเทศยุโรปและตลาดอื่นๆ ได้อย่างยั่งยืน

6. การบังคับใช้ระบบการระบุรายละเอียดเรือ (UVI) สำหรับเรือทุกลำ และการประกาศสนับสนุนระบบการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลก

มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้มีการบังคับใช้ระบบการระบุรายละเอียดเรือ (UVI) สำหรับเรือทุกลำที่มีขนาดใหญ่กว่า 30 ตันกรอสให้เร็วที่สุด และกำหนดให้มีการใช้ระบบ UVI นี้ภายในปี 2559 โดยจำเป็นต้องเก็บระบบการระบุรายละเอียดเรือนี้ไว้ที่ส่วนกลาง และควรให้มีการเพิ่มเติมข้อมูลเรือนี้เข้าไปในระบบ VMS ด้วย

ในระยะที่สอง ควรนำระบบการระบุรายละเอียดเรือนี้ไปใช้กับเรือที่มีขนาด 10 ตันกรอส หรือมากกว่า มาบังคับใช้ให้ได้ภายในปี 2560

ทาง EJF ขอเสนอแนะเพิ่มเติมให้รัฐบาลไทยประกาศสนับสนุนการพัฒนาการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลกอย่างเร่งด่วนในเวลาอันสั้นนี้ อันจะใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนความพยายามของทั้งประเทศไทยและทั่วโลกในการต่อสู้กับปัญหาการประมง IUU ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลกนี้ได้รับการสนับสนุนภายใต้โครงการของ UNFAO และผ่านทางกรู๊ปการเงินทุนช่วยเหลือจากทั้งคณะกรรมาธิการยุโรปและรัฐบาลสเปน

7. การพัฒนาความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการประมง IUU อย่างหนักหน่วงและกระจายไปในวงกว้าง ซึ่งทำให้ต้องมีการนำมาตรการใหม่ๆ ที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายในระดับประเทศมาใช้ การที่ประเทศจะจัดการกับปัญหา IUU ได้ในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางในระดับภูมิภาคที่เป็นทางการอย่างกว้างขวาง

มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้รัฐบาลไทยจัดทำแผนงานที่ระบุรายละเอียดดำเนินงานสำหรับการแก้ไขปัญหา IUU ในระดับภูมิภาคอย่างเป็นทางการในระยะเวลาอันใกล้นี้ ซึ่งควรระดมเอาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย อีกทั้งยังต้องรวมเอาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมให้เขามามีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถทางเทคนิคภายใต้กรอบการดำเนินงานของประชาคมอาเซียน ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAFDEC) หรือองค์กรอื่นๆ ที่เหมาะสม

ทาง EJF ขอเสนอแนะให้มีการดำเนินการอย่างน้อยที่สุด ดังนี้

- การบังคับใช้ระบบ VMS แบบสากลมาใช้ในภูมิภาค ซึ่งหากเป็นไปได้ ควรมีการวางระบบที่มีการแบ่งปันข้อมูลและสนับสนุนความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งนี้ ทาง EJF ตระหนักดีถึงความท้าทายในการแบ่งปันข้อมูลที่อาจเป็นความลับทางการค้า รวมทั้งข้อมูลที่อาจเกี่ยวข้องกับเรื่องความมั่นคง จึงขอแนะนำว่าการดำเนินการเหล่านี้ควรระดมทุนเบื้องต้นไปที่การบังคับใช้ระบบ VMS ให้ทั่วทั้งภูมิภาคก่อน
- การพัฒนาของทางการติดต่อสื่อสารทวิภาคีและพหุภาคีอย่างเป็นทางการเพื่ออำนวยความสะดวกให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทำการประมง IUU ข้ามพรมแดน
- การให้สัตยาบันความตกลง PSMA ทั่วทั้งภูมิภาค อันจะเป็นกุญแจสำคัญสำหรับประเทศไทยในการเป็นผู้นำการลงนามและให้สัตยาบันความตกลง PSMA ก่อนสิ้นปี 2559
- การใช้ระบบดิจิทัล ซึ่งรวมถึง ระบบการออกใบอนุญาต การออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำและการขึ้นท่า รวมทั้งบันทึกประจำเรือ และรายชื่อลูกเรือไว้ในระบบดิจิทัล ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและทำให้มีการแบ่งปันข้อมูลเรือประมงที่ต้องสงสัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาค

8. การลงนาม การให้สัตยาบัน และการบังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในอุตสาหกรรมประมงขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO C188)

มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้รัฐบาลไทยประกาศความตั้งใจที่จะให้สัตยาบันและบังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในอุตสาหกรรมประมงขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO C188) อย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งอาจจะตามมาด้วยการตีพิมพ์แผนทบทวน ILO C188 อย่างมีกำหนดเวลา การประเมินความจำเป็นที่ควรปรับปรุง รวมทั้งข้อเสนอให้ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติในอนุสัญญาเพื่อปรับปรุงสภาพการทำงานบนเรือประมง

การบังคับใช้ ILO C188 นี้จะเป็นมาตรการสำคัญในการแก้ปัญหา IUU และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะเป็นการแสดงให้เห็นประชาคมระหว่างประเทศเห็นว่าประเทศไทยมีความตั้งใจจริง และมีความก้าวหน้าอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาเหล่านี้

9. การเอื้ออำนวยและสร้างความเข้มแข็งทางเสรีภาพของการรวมกลุ่มแรงงานในประเทศไทย โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของแรงงานข้ามชาติทั้งหมดเข้าไว้ด้วย

สาเหตุและต้นเหตุพื้นฐานของความเปราะบางของแรงงานข้ามชาติต่อการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือแรงงานทาสนั้น มาจากการที่ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายการขึ้นทะเบียนแรงงานและผู้อพยพที่ไม่เหมาะสมพอเพียง ซึ่งก่อให้เกิดจุดบกพร่องในการป้องกันและส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ การเปลี่ยนแปลงในระดับรากฐานที่จัดให้แรงงานมีสิทธิขั้นพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในที่นี้รวมไปถึงสิทธิเสรีภาพในการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมและสหภาพได้โดยอิสระ

ในขณะที่การเปิดขยายเวลาให้แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายสามารถเข้ามาขึ้นทะเบียนได้ในอุตสาหกรรมประมงและอาหารทะเลในประเทศไทยนั้นนับว่าเป็นมาตรการที่ดี อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในแนวทางการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นทางการที่ชัดเจนโปร่งใสในระยะยาว ซึ่งจะทำให้แรงงานที่มีตัวตนถูกกฎหมาย มีความมั่นคง และแรงงานสามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางสังคมได้

มูลนิธิ EJF ขอเสนอแนะว่ามาตรการต่างๆ เหล่านี้ควรรวมเอาการพัฒนาปรับปรุงกรอบข้อกฎหมายที่หลากหลายและกลไกสนับสนุนเข้ามาด้วย เพื่อเอื้ออำนวยและสร้างความเข้มแข็งทางเสรีภาพของสมาคมแรงงานทั้งหมด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานข้ามชาติ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะทางกฎหมาย เพื่อสร้างศักยภาพกลุ่มที่เปราะบางนี้ให้มีบทบาทที่สำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดทำกลไกการป้องกันที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และแรงงานบังคับใช้

ท้ายที่สุดนี้ มูลนิธิ EJF ขอเน้นย้ำข้อเสนอแนะให้รัฐบาลไทยดำเนินการลงนาม ให้สัตยาบัน และบังคับใช้อนุสัญญา ILO C87 ว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกลุ่ม และ C98 ว่าด้วยสิทธิในการรวมเจรจาต่อรอง เพื่อให้มั่นใจว่ากรอบกฎหมายและกรอบดำเนินงานของหน่วยงานโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นปกป้องสิทธิของแรงงาน ทั้งยังสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับแรงงานที่ได้รับผลกระทบในอุตสาหกรรมทุกประเภท นอกจากนี้ รัฐบาลไทยควรประกาศความตั้งใจในการดำเนินตามบทบัญญัติของปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน ปี ค.ศ.1998 เพื่อแสดงให้เห็นประชาคมระหว่างประเทศเห็นถึงความพยายามและความตั้งใจจริงในการปกป้องสิทธิของแรงงาน

Environmental Justice Foundation (EJF), 1 Amwell Street, London EC1R 1UL, UK
Tel: +44 (0) 207 239 3310, info@ejfoundation.org, www.ejfoundation.org
Registered charity No. 1088128

17
26

ข้อสรุปทางเทคนิคจัดทำขึ้นโดยมูลนิธิ EJF สำหรับรัฐบาลไทย กรุงเทพฯ 8 เมษายน 2559

เอกสารฉบับนี้ได้รวบรวมเอาข้อเสนอแนะต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) รวมทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน การค้ามนุษย์ และแรงงานทาส

มูลนิธิ EJF ตระหนักดีว่ารัฐบาลไทยได้ออกมาตรการและดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญ มากมายเพื่อจัดการกับปัญหาในภาคสวนอาหารทะเลในประเทศไทยไปแล้ว ทั้งนี้ ในการแก้ไขปัญหาในระยะยาวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีการปฏิรูปทางโครงสร้างในส่วนของการจัดการประมงและการบังคับใช้กฎหมายที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเหล่านี้รวบรวมเอาการวิเคราะห์จากประสบการณ์ทำงานอันยาวนานของมูลนิธิ EJF ผสมกับผลการอบรมเรื่อง VMS ที่ทางมูลนิธิได้จัดขึ้นให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมประมงและศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจะได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์การทำงานที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO) 3 แห่ง ศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล) เขต 3 และระหว่างการเดินทางตรวจลาดตระเวนของเรือรบหลวงกลอง 2 ครั้ง

ข้อเสนอแนะหลายข้อได้จัดทำขึ้นเพื่อจัดการกับช่องโหว่ที่สำคัญที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขในกระบวนการตรวจเรือประมง โดยเฉพาะการขาดภาษาที่มีความเป็นอิสระ หรือการไม่ได้นำแนวทางที่เอาเหยื่อเป็นศูนย์กลางมาปฏิบัติ บริการล่ามแปลภาษาสำหรับลูกเรือต่างชาติที่มีจำนวนมากอยู่บนเรือประมงไทยนั้นถือว่ามีสำคัญในการตรวจแรงงานให้มีประสิทธิภาพทั้งที่ท่าเรือและในทะเล

ทั้งนี้ ยังสังเกตได้ว่ายังมีความขาดแคลนบุคลากรจำนวนมากที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO) ส่วนที่ศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล) ก็มีปัญหาคาซางกันอันมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งการขาดแคลนบุคลากรทำให้การตรวจเช็คเรือประมงที่ศูนย์ PIPO ได้อัตราที่ต่ำ เช่นที่จังหวัดสมุทรสาคร หรือถึงแม้เรือประมงที่เข้าและออกทุกลำจะได้รับ การตรวจครบ 100% แต่การดำเนินการตรวจก็เป็นไปแบบรีบเร่ง ดังเช่นที่จังหวัดภูเก็ต ดังนั้น ศูนย์ PIPO ทุกแห่งที่มีแนวโน้มว่ามีการคัดค้านข้อสงสัยที่สูงกว่าที่อื่นก็ควรจะมีการปรับใช้แนวทางปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของการเน้นไปที่ความเสี่ยงอย่างรอบคอบ เพื่อจัดลำดับความสำคัญเรือที่มีความเสี่ยงสูงในกระบวนการตรวจเรือประมงที่ศูนย์ PIPO ส่วนปัญหาการขาดแคลนบุคลากรยังอาจหมายถึงการมอบหมายหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานในจังหวัดให้มาเป็นตัวแทนหน่วยงานรัฐ เช่นเจ้าหน้าที่กรมประมง เจ้าหน้าที่ส่วนนี้มักจะมีความรู้ความสามารถที่จำกัด หรือไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ IUU มาก่อนเป็นพิเศษ

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้สามารถได้รับการแก้ไขได้บางส่วนผ่านการใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชัน รวมทั้งการนำระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล ระบบดิจิทัลที่เหมาะสมยังทำให้เราสามารถอัปเดตและวิเคราะห์ข้อมูลออนไลน์ได้ ซึ่งหน่วยงานต่างๆ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เช่น รายงานการตรวจเรือ รายชื่อลูกเรือ และบันทึกเส้นทาง VMS ได้อย่างทันท่วงที

การใช้เทคโนโลยียังสามารถแก้ปัญหาบางส่วนในเรื่องของการแปลภาษาซึ่งการตรวจเรือที่ศูนย์ PIPO และในทะเลยังประสบอยู่โดยผ่านการใช้เครื่องแปลและมือถือ ถึงแม้ว่าบริการบางอย่าง เช่น “กูเกิล แปลภาษา” ยังไม่สามารถเข้ามาทดแทนล่ามที่ได้รับการฝึกฝนให้เหมาะสมสำหรับงานได้ แต่เครื่องมือเหล่านี้ก็สามารถนำมาใช้ในการแปลภาษาพม่าหรือกัมพูชาขึ้นพื้นฐานให้เป็นภาษาไทยได้ ในขณะที่ระบบเหล่านี้มีข้อจำกัดอยู่มาก แต่ก็มีค่าจำเป็นที่ต้องนำมาใช้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวช่วยที่นำมาใช้ได้ทันที มีต้นทุนต่ำ และตอบโจทย์ความต้องการได้ ซึ่งประเด็นนี้สามารถนำไปทบทวนเพื่อให้เกิดการพัฒนาและได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมได้อีกต่อไป

ประเด็นสำคัญสู่ความสำเร็จตามข้อเสนอแนะที่ได้นำเสนอไว้ในเอกสารฉบับนี้จะเป็นเรื่องของการดำเนินการปฏิบัติอย่างครบวงจรตลอดภาคการประมงของไทยทั้งหมด ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์เจาะลึกผลกระทบที่บ่งชี้ถึงปัญหาของไทว รวมถึงช่องทางโอกาส

ถึงแม้ว่าข้อเสนอแนะเหล่านี้จะถูกจัดแบ่งไว้เป็น 3 หมวดแยกกัน การดำเนินงานนั้นจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือและการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงแรงงาน ทหารเรือไทยและศปมผ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมประมง กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานป้องกันปราบปรามอื่นๆ หัวข้อย่อยข้างล่างนี้ได้แบ่งหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องไว้ รวมทั้งความรับผิดชอบในการประสานงานกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการปฏิรูปและปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่ได้นำเสนอไว้นั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มูลนิธิ EJF มั่นใจว่ารายการข้อเสนอแนะเหล่านี้ไม่ได้เป็นข้อเสนอที่ย่างยาก และควรจะได้มีการนำไปดำเนินการร่วมกับข้อเสนออื่นๆ ที่ได้ตีพิมพ์ไว้ในรายงานฉบับอื่นๆ ของมูลนิธิ ซึ่งรวมไปถึงเอกสารสรุปที่ได้มอบไว้ให้กับ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เมื่อเดือนกันยายน 2558

ข้อเสนอแนะสำหรับมาตรการที่กระทรวงแรงงานและกรมประมงเป็นผู้รับผิดชอบ

1. กฎระเบียบเรื่องแรงงาน: การเอื้ออำนวยและสร้างความเข้มแข็งทางเสรีภาพของการรวมกลุ่มแรงงานในประเทศไทย โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของแรงงานข้ามชาติทั้งหมดเข้าไว้ด้วย

หนึ่งในสาเหตุพื้นฐานของความเปราะบางที่ยังคงดำเนินอยู่ของแรงงานข้ามชาติต่อการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือแรงงานทาส คือการที่ประเทศไทยมีกฎหมายแรงงานและการขึ้นทะเบียนแรงงานที่ไม่เหมาะสมพอเพียงซึ่งก่อให้เกิดจุดบดพร่องในการป้องกันและส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ

ข้อเสนอแนะ: การเปิดขยายเวลาให้แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายสามารถเข้ามาขึ้นทะเบียนได้ โดยให้ควบคู่ไปกับการกำหนดแนวทางการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นทางการที่ชัดเจนโปร่งใสในระยะยาวอย่างเร่งด่วน ซึ่งจะช่วยให้มีแรงงานที่มีตัวตนถูกกฎหมาย มีความมั่นคง และแรงงานสามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางสังคมได้

ข้อเสนอแนะ: มาตรการต่างๆ เหล่านี้ควรรวมเอาการปรับปรุงกรอบข้อกฎหมายที่หลากหลายและกลไกสนับสนุนของรัฐเข้ามามีด้วย เพื่อเอื้ออำนวยและสร้างความเข้มแข็งแก่เสรีภาพของการรวมกลุ่มแรงงานทั้งหมดและโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานข้ามชาติ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะทางกฎหมาย เพื่อสร้างศักยภาพกลุ่มที่เปราะบางให้มีบทบาทที่สำคัญและมีส่วนร่วมในกลไกการป้องกันที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และแรงงานบังคับใช้ได้

ข้อเสนอแนะ: รัฐบาลไทยดำเนินการลงนาม ให้สัตยาบัน และบังคับใช้อนุสัญญา ILO C87 ว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกลุ่ม และ C98 ว่าด้วยสิทธิในการรวมเจรจาต่อรอง เพื่อเพิ่มความมั่นใจว่ากรอบกฎหมายและกรอบดำเนินงานของหน่วยงานโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นจะปกป้องสิทธิของแรงงานได้อย่างพอเพียง ทั้งยังสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับแรงงานที่ได้รับผลกระทบในอุตสาหกรรมทุกประเภท นอกจากนี้ รัฐบาลไทยควรประกาศความตั้งใจในการดำเนินตามบทบัญญัติของปฏิญญาว่าด้วยการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน ปี ค.ศ.1998 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศด้วย

ข้อเสนอแนะ: การเตรียมร่างและดำเนินการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MoU) กับรัฐบาลของประเทศต้นทางของแรงงานข้ามชาติ อันได้แก่ ประเทศเมียนมา เวียดนาม กัมพูชา และลาว ซึ่งจำเป็นต้องมีการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่มประชาสังคมที่ทำงานเรื่องแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยหรือในประเทศต้นทางเข้าไว้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อตกลงต่างๆ จะเป็นไปในทิศทางที่สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่ดำเนินอยู่และที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งยังรวมเอาผู้ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา ทำให้เกิดความเป็นไปได้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะสำหรับมาตรการที่ทหารเรือไทย ศปมผ. และกรมประมงเป็นผู้รับผิดชอบ

2. การจัดทำแผนปลดระวางเรือประมงที่ละเอียดครอบคลุม ถาวร และมีกำหนดระยะเวลา

สิ่งสำคัญอันดับแรกที่ประเทศไทยจะต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการการประมงให้มีประสิทธิภาพในระยะยาวก็คือการจำกัดกับความสามารถของเรือประมงที่มีมากเกินไป หากประเทศไทยล้มเหลวในการจัดการจำนวนเรือประมงจะทำให้ทรัพยากรการประมงยังคงมีจำนวนลดลงเรื่อยๆ และยังเป็นตัวขับเคลื่อนแรงจูงใจ

ทางเศรษฐกิจ (อธิบายไว้ในรายงาน “โจรสลัดและทาง” ของมูลนิธิ EJF) ทำให้เกิดแรงงานค้ำมนุษย์ แรงงานบังคับใช้ แรงงานขัดหนี้ และแรงงานทาส ถึงแม้ว่าจำนวนเรือประมงจะมีจำนวนลดลงไปบ้างแล้ว แต่ประเทศไทยก็ยังไม่มีความชัดเจนและมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่แน่นอนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายการปลดระวางเรืออย่างถาวรอันมีความจำเป็นที่จะต้องลดความพยายามในการทำประมงลงให้ถึงระดับที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ: มีความจำเป็นในการจัดทำโครงการปลดระวางเรือประมงอย่างถาวรพร้อมทั้งดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อขจัดตัวขับเคลื่อนหลักของการทำประมง IUU ซึ่งโครงการนี้จำเป็นต้องออกแบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม การประมง และแรงงาน เพื่อช่วยลดความสามารถของเรือประมงให้อยู่ในระดับที่เกิดความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจในระยะยาว โดยควรจะปรับแนวทางให้เข้ากับโครงการซื้อเรือคืนที่มีแผนอยู่แล้ว แต่จำเป็นต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก

ข้อเสนอแนะ: ขั้นตอนแรกที่จะนำไปสู่การปลดระวางเรืออย่างเป็นขั้นตอนและมีหลักการทางวิทยาศาสตร์มารองรับ คือการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญให้ดำเนินการจัดทำการศึกษาวิจัยอิสระที่มีการทบทวนโดยผู้ร่วมกัน (peer review) ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ โดยผลการศึกษาจะต้องระบุระดับของความพยายามและความสามารถในการทำประมงในระดับที่ยั่งยืนอันอยู่บนพื้นฐานตามหลักการป้องกันไว้ก่อน

3. การปรับปรุงระบบการติดตามเรือประมง (VMS) และการขยายผลให้ครอบคลุมมากขึ้น

3.1 ระบบ VMS ที่มีอยู่ในปัจจุบันจะสามารถนำไปใช้งานในการติดตามเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพในวงจำกัดเท่านั้น ทราบได้ที่เครือข่ายการติดตามยังไม่ครอบคลุมให้ทั่วถึงเรือประมงส่วนใหญ่ของประเทศ

ข้อเสนอแนะ: จัดให้มีการติดตั้ง VMS ในเรือประมงขนาด 30 ตันกรอส หรือมากกว่าทุกลำ ภายในเดือน มิถุนายน 2559 และให้มีการขยายเครือข่าย VMS ที่ครอบคลุมเรือประมงทุกลำที่มีขนาด 20 ตันกรอส หรือมากกว่าในระยะแรก แล้วขยายไปสู่เรือประมงขนาด 10 ตันกรอส หรือมากกว่าทุกลำด้วย ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดระยะเวลาในแผนงานที่ชัดเจนสำหรับการขยายเครือข่ายการครอบคลุมทั้ง 2 ระยะ และประกาศให้ทราบภายในในเดือนมิถุนายน 2559

ข้อเสนอแนะ: มีความจำเป็นในการดำเนินการอบรมเรื่อง VMS เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการวิเคราะห์และประเมินพฤติกรรมของเรือประมง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการระบุเรือลำที่มีพฤติกรรมต้องสงสัย

3.2 จากการที่มูลนิธิ EJF ได้เข้าเยี่ยมชมการทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบ VMS ทั้งที่สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงลอนดอน รวมทั้งกรมประมงและศปมผ. ในกรุงเทพฯ ทางมูลนิธิได้จัดทำข้อเสนอแนะเหล่านี้ขึ้นโดยมุ่งหวังให้มีการปรับปรุงด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิคแก่ระบบ VMS และจะทำให้สามารถระบุและวิเคราะห์เรือลำที่มีพฤติกรรมต้องสงสัยได้

- ทดลองและทดสอบระบบเพิ่มเติมที่ออกแบบมาเพื่อให้มีระบบสมองกลตรวจจับในการติดตามด้วยระบบ VMS โดยในประเทศอังกฤษมีการใช้ระบบ Catapult ซึ่งทางบริษัทการกุศล Pew เป็นผู้ดำเนินงาน และประเทศไทยควรมีการทดลองระบบนี้ในระยะเวลาอันใกล้
- เพิ่มหมวดการตรวจจับความเร็วขึ้นใหม่อีกหมวดเพื่อแสดงความเร็วเรือที่สอดคล้องกับการทำประมง ยกตัวอย่างเช่น เรือที่มีความเร็วระหว่าง 2-6 น็อต ควรจะแสดงให้เห็นเป็นสีที่แตกต่างจากสีเขียว เพื่อช่วยระบุกิจกรรมที่อาจจะเป็นการทำประมง
- เพิ่มตัวกรองการค้นหามหาสมุทรประเภทเรือประมง ความเร็ว และความลึก
- ทำให้ช่องค้นหาไม่จำเป็นต้องระบุตัวพิมพ์เล็กและใหญ่ (case sensitive) เพื่อทำให้การค้นหาเรือประมงง่ายขึ้น
- สร้างเลเยอร์ที่ปรับแต่งได้อีก 3 เลเยอร์ อันได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งที่อาจจะมีการทำประมงระหว่าง 3 กม. และ 3 ไมล์ทะเล ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละจังหวัด
- ดำเนินการติดตั้งระบบเตือนให้เรือที่กำลังจะถึงกำหนดวันที่ต้องเข้าท่า (port in) มีการส่งสัญญาณเตือนไปยังเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบระบบ VMS และเตือนไปยังเจ้าของเรือ
- เมื่อมีสัญญาณเตือนของเรือลำใดลำหนึ่งเข้ามา ทางการตรวจจะมีความสามารถในการคลิกที่เรือลำนั้น และติดต่อกับเรือได้โดยตรง
- ดำเนินการติดตั้งระบบเตือนเพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบระบบ VMS ทราบหากมีเรือประมงเข้าไปในเขตอนุรักษ์ทางทะเลในช่วงปิดฤดูกาล

- ในหน้าบันทึกเส้นทางการเดินเรือ (track) ควรจัดให้สามารถคลิกที่เส้นทางเรือได้ และให้เห็นข้อมูลเป็นตารางได้
 - ในหน้า “เส้นทางการเดินเรือ (track)” และ “การเฝ้าดู (watch)” ควรจะให้มีการบูรณาการและแสดงข้อมูลแบบเดียวกันได้
 - ในหน้า “การเฝ้าดู (watch)” เมื่อคลิกเข้าไปที่เรือประมง ควรจะมีข้อความอธิบายว่าเหตุใดเรื่อนั้นถึงมีสถานะความเสี่ยงที่เป็นอยู่
 - ข้อมูลเรือ “เส้นทางการเดินเรือ (track)” และ “การเฝ้าดู (watch)” ควรจะแสดงให้เห็นเมื่อเรือมีการเปลี่ยนสถานะความเสี่ยง
 - ควรทำให้สามารถเปลี่ยนรูปแบบของแผนที่ได้เพื่อให้เห็นเป็นระบบภาพถ่ายดาวเทียมแทนที่จะเป็นรูปแบบไฮบริด
4. การปรับปรุงทางเทคนิคและกระบวนการสำหรับการตรวจเรือที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO)
- 4.1 เจ้าหน้าที่ EJF ได้เข้าเยี่ยมชมสังเกตการณ์การทำงานของศูนย์ PIPO ในจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสงขลา และ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งได้รับรายงานว่าขาดบุคลากรเป็นอย่างมาก ศูนย์ PIPO แต่ละแห่งในประเทศไทยมีเจ้าหน้าที่ 18 คน โดยไม่คำนึงถึงจำนวนเรือที่จดทะเบียนหรือจำนวนเรือเข้าออกต่อวัน
- ข้อเสนอแนะ: ควรมีการจัดกระจายกำลังเจ้าหน้าที่ศูนย์ PIPO ในปัจจุบันเสียใหม่ให้ตอบรับกับจำนวนเรือที่เข้าออกในแต่ละวัน ควรมีการสรรหาเจ้าหน้าที่ชุดใหม่เพื่อเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่พอเพียงไปที่ศูนย์ PIPO ที่มีงานจำนวนมาก เช่นจังหวัดสมุทรสาคร หรือภูเก็ต การสรรหาบุคลากรเพิ่มเติมนี้ควรจะต้องครอบคลุมทั้งเจ้าหน้าที่จากฝ่ายทหารเรือที่เป็นผู้บังคับบัญชา และตัวแทนจากหน่วยงานรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากกรมประมง และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
- 4.2 ทาง EJF ได้สังเกตเห็นว่าในการตรวจเรือประมงที่จังหวัดสมุทรสาคร ลูกเรือพม่าที่เป็นส่วนใหญ่มักจะถูกขอให้ถูกเข้า ในขณะที่ลูกเรือคนไทยได้รับอนุญาตให้ขึ้นได้ ซึ่งทำให้กระบวนการตรวจเรื่อนั้นเป็นการคุกคามลูกเรือพม่าได้ จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานที่มีการแยกกลุ่มหรืออาจดูเหมือนเป็นการข่มขู่ที่อาจตกเป็นเหยื่อตามนุษย์
- ข้อเสนอแนะ: เจ้าหน้าที่ของไทยควรใช้แนวทางที่เน้นให้เรือเป็นศูนย์กลางการทำงานเพื่อให้มั่นใจได้ว่าลูกเรือรู้สึกปลอดภัยและไม่กดดันในระหว่างที่มีการตรวจ ยกตัวอย่างเช่นในจังหวัดสงขลาจะจัดให้ลูกเรือทั้งหมดได้นั่งเก้าอี้
- 4.3 การตรวจเรือของศูนย์ PIPO นั้นดำเนินการตามกระบวนการที่เป็นแบบแผนใช้กับทุกแห่ง แต่เจ้าหน้าที่แต่ละศูนย์จะดำเนินการตรวจในระดับที่แตกต่างกัน
- ข้อเสนอแนะ: ศูนย์ PIPO ทุกแห่งควรจะใช้กระบวนการตรวจที่เป็นมาตรฐานซึ่งครอบคลุมทุกแง่มุมสำหรับการตรวจเรือเข้าและเรือออก ยกตัวอย่างเช่น ศูนย์ PIPO จังหวัดภูเก็ตใช้เช็คลิสต์ซึ่งมีช่องให้เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นผู้กรอก กระบวนการนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าเจ้าหน้าที่แต่ละคนสามารถตรวจสอบเรือในทุกแง่มุมได้อย่างเป็นระบบและเสมอต้นเสมอปลาย อันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบนั้นไม่เพียงแต่ลงชื่อในกระดาษแต่เขียนชื่อตนเองไว้ด้วยซึ่งจะช่วยให้ระบุตัวผู้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น
- 4.4 ในการตรวจเรือที่จังหวัดสมุทรสาคร EJF สังเกตว่าไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดขึ้นไปตรวจบนเรือเพื่อตรวจสอบระบบ VMS ส่วนของเครื่องยนต์ หรือดูว่ามีลูกเรือคนใดที่ยังอยู่บนเรือหรือไม่ ซึ่งในจังหวัดสงขลาและภูเก็ตมีตำรวจน้ำและกรมเจ้าท่าลงไปตรวจดูในเรือเพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าเรื่อนั้นไม่มีใครอยู่ในระหว่างการตรวจ
- ข้อเสนอแนะ: การขึ้นไปตรวจบนเรือระหว่างการตรวจเรือเข้าและเรือออกนั้นควรจะเป็นกระบวนการมาตรฐานที่ปฏิบัติกันในระหว่างที่มีการตรวจ
- 4.5 ศูนย์ PIPO ไม่สามารถเข้าถึงระบบ VMS ที่น่าเชื่อถือได้ ศูนย์ PIPO ที่จังหวัดสมุทรสาครและสงขลาสามารถเข้าถึงข้อมูลเรือได้เพียง 1,992 ลำ ในขณะที่จังหวัดภูเก็ตใช้รายละเอียดการเข้าระบบ (login) ร่วมกันกับศูนย์ PIPO อื่นๆ อีก 5 แห่งในพื้นที่เขต 3
- ข้อเสนอแนะ: ศูนย์ PIPO ทั้งหมดควรได้รับรายละเอียดการเข้าระบบ (login) VMS ที่เป็นของตัวเอง ซึ่งปัญหาการเข้าระบบ VMS นี้ควรได้รับอนุญาตให้ดูข้อมูลเรือ VMS ของเรือทุกลำที่จดทะเบียนไว้ในเขตนั้นๆ รวมทั้งเรือที่เข้ามาหรือออกไปจากเขตพื้นที่ เช่น ในพื้นที่เขต 2 ศูนย์ PIPO ควรจะได้รับการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลเรือทุกลำในเขต 2 แต่ไม่ใช่ในเขต 1 และ 3

- 4.6 ทาง EJF ได้สังเกตในการตรวจเรือ 2 ครั้ง และจากรายงานของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ PIPO จังหวัดภูเก็ตว่าไม่มีบริการลามอิสระในการตรวจเรือเป็นส่วนใหญ่ นั้นหมายถึงว่าเจ้าหน้าที่ศูนย์ PIPO ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยหรือการบาดเจ็บในการแปลให้กับลูกเรือต่างชาติของตัวเองมากเกินไป ซึ่งในปัจจุบัน กระบวนการนี้จะไม่สามารถทำให้ระบุการละเมิดสิทธิแรงงานได้

ข้อเสนอแนะ: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมควรจัดให้มีล่ามจำนวนมากให้เพียงพอแก่ความต้องการ (ซึ่งในกรณีเร่งด่วนนี้สามารถใช้บริการขององค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ได้ เช่น ในสงขลา องค์กรพัฒนาเอกชนมักมีส่วนร่วมในการตรวจเรือเพื่อช่วยแปลภาษาให้) ควรมีการใช้แนวทางที่อยู่บนพื้นฐานของการวัดและจัดการความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่าเรือลำที่ต้องสงสัยนั้นอยู่ในจุดสนใจหากไม่มีลามภาษาอยู่รวมในกระบวนการตรวจด้วย ซึ่งควรจะมีการประกาศเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงให้สาธารณชนทราบและนำมาใช้อย่างครอบคลุม

- 4.7 มีการสัมภาษณ์ลูกเรือเพียงบางครั้ง สั้นๆ และการพูดคุยมักอยู่ไม่ไกลจากผู้ควบคุมเรือและนายท้ายเรือ ในการตรวจเรือที่จังหวัดสมุทรสาคร เจ้าหน้าที่จากกรมแรงงานและสวัสดิการสังคมได้พูดคุยกับลูกเรือเพียง 3 คนจากทั้งหมด 37 คน ซึ่งการพูดคุยนั้นเป็นผู้ควบคุมเรือรับฟังอยู่และมีการแปลให้ผู้ควบคุมเรือฟังด้วย

ข้อเสนอแนะ: การสัมภาษณ์ลูกเรือควรมีลามอิสระช่วยแปลภาษาโดยให้มีการพูดคุยห่างจากผู้ควบคุมเรือเพื่อให้สามารถระบุตัวเหยื่อที่ถูกละเมิดหรือถูกค้ำมนุษย์ได้ อาจมีการนำโทรศัพท์มือถือที่มี แอปพลิเคชันช่วยแปลมาใช้ในการตรวจเรือเพื่อถามลูกเรือข่ามชาติเกี่ยวกับสภาพการทำงานและความเป็นอยู่บนเรือโดยไม่ได้รับการรบกวนจากผู้ควบคุมเรือหรือนายท้ายเรือ เจ้าหน้าที่จากกระทรวงแรงงานหรือทหารเรือสามารถใช้แอปพลิเคชันในการอัดเสียงสัมภาษณ์ลูกเรือจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่ให้เหยื่อเป็นศูนย์กลาง คำตอบที่ได้รับจากลูกเรืออาจมีการเก็บไว้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และนำไปตรวจสอบได้โดยอัตโนมัติ (หากมีเทคโนโลยีให้ใช้ได้) หรือในระดับภูมิภาคหรือส่วนกลาง

- 4.8 ข้อมูลจากการตรวจเรือที่ศูนย์ PIPO นั้นถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลออนไลน์ที่เรียกว่า “ฟิชซิงอินโฟ 2” ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถเข้าถึงได้ทำให้ได้รับข้อมูลเรือที่ทันทางที่ อย่างไรก็ตาม รายชื่อลูกเรือนั้นไม่ได้เป็นไปในแนวทางนั้นเพราะไม่ได้รับการอัปเดตโดยสม่ำเสมอ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลจะล้าสมัยไปโดยเร็ว รายชื่อลูกเรือบางรายการที่จังหวัดสงขลาและภูเก็ตยังเป็นรายชื่อที่ลูกเรือที่ได้อายไปทำกับเรือหรือบริษัทอื่นแล้ว

ข้อเสนอแนะ: ควรจะมีการทำรายชื่อลูกเรือให้อยู่ในรูปดิจิทัลและสามารถเข้าถึงแบบออนไลน์ได้ ศูนย์ PIPO ควรจะมีความสามารถในการแก้ไขรายชื่อได้ทางออนไลน์ (พร้อมกับบันทึกว่าใครเป็นผู้แก้ไขข้อมูลเพื่อป้องกันการเข้าถึงที่ไม่ถูกต้อง) เพื่อให้รายชื่อลูกเรือเป็นที่น่าเชื่อถือได้สำหรับการตรวจของศูนย์ PIPO และการตรวจในทะเล

- 4.9 ในจังหวัดสงขลา EJF สังเกตว่าบนกระดานไวท์บอร์ดที่ศูนย์ PIPO จะมีรายละเอียดของลูกเรือที่ “กระโดดออกจากเรือ” กลางทะเล ในกรณีนี้ เจ้าของเรือได้ส่งรายงานคนหายในขณะที่เรือกลับเข้าฝั่งมา และลูกเรือคนที่เหลือก็ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องถิ่นสอบสวน ซึ่งไม่มีการประสานงานต่อระหว่างตำรวจภูธร ตรชล หรือศูนย์ PIPO ที่เรือนั้นได้รับการตรวจ

ข้อเสนอแนะ: หากมีการ “กระโดดออกจากเรือ” กลางทะเลผู้ควบคุมเรือจะต้องรายงานเจ้าหน้าที่โดยทันที ตรชลควรจะได้รับทราบให้เร็วที่สุดเพื่อประสานงานในการปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือลูกเรือ อีกทั้งเรือประมงควรมีการคุมกันกลับเข้าฝั่งเพื่อตรวจสอบทั้งหมด ควรมีการสัมภาษณ์ลูกเรือที่กลับมายังท่าเรือโดยใช้ลามแปลภาษาอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการใช้แนวทางที่เหยื่อเป็นศูนย์กลางให้ได้มากที่สุด

5. การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างของศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ตรชล)

- 5.1 ในปัจจุบันศูนย์ตรชลนั้นดำเนินงานอย่างใกล้ชิดภายใต้ทหารเรือไทยซึ่งหมายความว่าหน้าที่รับผิดชอบและบุคลากรมีการใช้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ: ควรจัดให้คำจำกัดความหน้าที่ระหว่างตรชลและเจ้าหน้าที่ทหารเรือมีความชัดเจนเพื่อให้แน่ใจว่าขอบเขตการทำงานนั้นแบ่งชัดเจนและการสั่งงานไม่ซ้ำซ้อน ในปัจจุบัน ตรชล เขต 3 ใช้พื้นที่สำนักงานและเจ้าหน้าที่ในฐานทัพเรือภูมิภาครวมกัน ในขณะที่ตรชลเขต 1 และเขต 2 มีอาคารสำนักงานของตัวเองที่แยกออกจากฐานทัพเรือในพื้นที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ยังคงทำหน้าที่ร่วมกันอยู่

- 5.2 มีรายงานการขาดแคลนบุคลากรในตรชลทุกแห่ง แต่เขต 3 ขาดแคลนมากที่สุด การขาดแคลนนี้ไม่เพียงแต่เฉพาะเจ้าหน้าที่ทหารเรือเท่านั้นแต่ยังขาดแคลนเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมประมง กรมศุลกากร และกรมเจ้าท่า ในปัจจุบันเมื่อจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานหนึ่ง ก็จะต้องให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่หรือของจังหวัดเขามาทำหน้าที่ ซึ่งปกติไม่มีความรู้เบื้องต้นที่จำเป็นต้องใช้ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการประมง IUU

ข้อเสนอแนะ: จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำจำนวนมากขึ้นที่จำเป็นต้องใช้ในศรชล ซึ่งควรรวบรวมไปถึงเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ด้วย

5.3 ทาง EJF ได้สังเกตว่าศรชล เขต 3 ในเวลา 24 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 12:00 น. ถึงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 12:00 น. มีจำนวนเรือแจ้งเข้า 227 ลำ และเรือแจ้งออก 200 ลำในเขตพื้นที่ 3 ที่ศูนย์ PIPO ตั้งอยู่ 6 แห่ง สาเหตุอาจมาจากการที่เรือประมงออกไปทำการประมงเป็นเวลาหลายวันต่อครั้งทำให้ไม่กลับมาที่ท่าเรือภายใน 24 ชั่วโมง อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ระบบ PIPO ได้เข้ามาดำเนินการในเดือนพฤษภาคม 2558 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2559 ได้มีการรายงานเรือออก 9,384 ลำ และเรือเข้า 9,163 ลำ ในพื้นที่เขต 3 โดยอ้างจากรายงานข่าว Phuket News ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 ยังผลให้มีเรือจำนวน 221 ลำที่อาจจะยังอยู่ที่ท่าเรือหรือออกจากท่าเรือไปโดยไม่แจ้งให้ทางศูนย์ PIPO ทราบ

ข้อเสนอแนะ: รัฐบาลไทยควรตรวจสอบความแตกต่างของตัวเลขอย่างใกล้ชิดและทำความเข้าใจว่าเหตุใดถึงมีจำนวนเรือเข้าน้อยกว่าเรือที่ออกไป

6. การพัฒนาปรับปรุงด้านกระบวนการและการจัดหาแลแปลภาษาอิสระสำหรับการตรวจเรือประมงกลางทะเล

6.1 เรือตรวจลาดตระเวนของศรชลไม่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูล VMS ที่น่าเชื่อถือได้ของเรือประมงก่อนดำเนินการตรวจเรือ

ก่อนที่เรือประมงจะดำเนินการตรวจเรือ สำนักงานเขตศรชลควรส่งข้อมูลเกี่ยวกับเรือประมง ซึ่งรวมไปถึงเอกสารการตรวจเรือขาออก (port out) รายชื่อลูกเรือ และข้อมูลเส้นทางเดินเรือจากระบบ VMS ให้กับเรือตรวจลาดตระเวนก่อน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะได้นำไปสอบยืนยันความถูกต้องกับเอกสารบนเรือประมงเพื่อลดความเสี่ยงของการปลอมแปลงเอกสารหรือการเปลี่ยนรายชื่อลูกเรือ ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะนี้มุ่งประเด็นไปที่ประโยชน์ของการทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และนาระบบที่เหมาะสมเข้ามาใช้ เพื่อยังผลให้มีการจัดการ การวิเคราะห์ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้

ข้อเสนอแนะ: เรือตรวจลาดตระเวนของศรชลควรที่จะสามารถเข้าถึงระบบ VMS ในเรือได้

ข้อเสนอแนะ: การจัดให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ป้องกันปราบปรามมีข้อมูลสำคัญที่เหมาะสม โดยให้มีการควบคุมที่สำคัญ (เช่น มีการเก็บรายชื่อผู้เข้าใช้ระบบ และชื่อของผู้ที่แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูล) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะไม่มีความบกพร่องในการจัดการ หรือมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด

6.2 การตรวจนั้นควรจะทำให้ทั่วถึงและเป็นระบบ เท่าที่ EJF สังเกตได้ มีเรือเพียงลำเดียวเท่านั้นที่ถูกตรวจท้องเรือ

ข้อเสนอแนะ: เจ้าหน้าที่ตรวจเรือต้องทำการตรวจท้องเรือทุกครั้ง รวมทั้งตรวจสอบปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้แล้วนำไปเทียบกับสมุดปูมเรือ (logbook) และเส้นทางเดินเรือจากระบบ VMS ซึ่งปริมาณปลาที่จับได้ควรจะตรงกับสิ่งที่บันทึกไว้ในสมุดปูมเรือและตรงกับพื้นที่ทำการประมงที่บันทึกไว้ในระบบ VMS

6.3 เจ้าหน้าที่ตรวจเรือไม่สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพกับลูกเรือที่ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานข้ามชาติเนื่องจากข้อจำกัดด้านภาษา

ข้อเสนอแนะ: ในการตรวจเรือในทะเลควรให้มีล่ามแปลภาษาอิสระเข้าร่วมด้วย (ที่ไม่ใช่สมาชิกลูกเรือไทย เช่น ผู้ควบคุมเรือหรือนายท้ายเรือ) เพื่อช่วยในการสื่อสาร การตรวจเรือจำนวน 2 ลำที่ EJF ได้สังเกตการณ์ (ชมสมบัติ 1 และ 2) มีลูกเรือกัมพูชาอยู่บนเรือจำนวน 14 และ 17 คนตามลำดับ

6.4 การตรวจสอบแรงงานนั้นไม่ครอบคลุมเพียงพอและเป็นเพียงการตรวจหาสิ่งที่ผิดกฎหมายเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ: เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบแรงงานอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อยืนยันอัตลักษณ์ของลูกเรือ รายชื่อลูกเรือ และใบอนุญาตทำงานสำหรับลูกเรือที่อยู่บนเรือ ส่วนหนึ่งของกระบวนการนี้ควรจะมีการสัมภาษณ์ลูกเรือ (ด้วยภาษาแม่ของเขา) เพื่อรับทราบสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานบนเรือ

7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการความร่วมมือและระเบียบปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน

การสื่อสารและความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เป็นเรื่องที่ต้องได้รับความสนใจเร่งด่วน ในปัจจุบัน หน่วยงานหลายฝ่ายได้ส่งผ่านข้อมูลให้แก่กันในรูปแบบของการรายงานประจำวันซึ่งทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากการเรือลาดตระเวนอาจจำเป็นต้องใช้จุดพักตำแหน่งและข้อมูลต่างๆ ที่มีอายุมากกว่า 24 ชั่วโมง

ข้อเสนอแนะ: กรมประมงและศรชลจะต้องจัดให้มีช่องทางการสื่อสารกันโดยตรง อันจะทำให้ข้อมูล VMS นั้นส่งต่อไปยังหน่วยป้องกันปราบปรามที่เกี่ยวข้องได้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งอาจทำได้โดยทำให้การอัปเดตข้อมูลเป็นแบบออนไลน์ ซึ่งทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดสามารถแบ่งปันข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลระหว่างกันได้อีกด้วย

8. การห้ามขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

การขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสให้เกิดการปนเปื้อนระหว่างปลาที่จับได้อย่างผิดกฎหมายและถูกกฎหมาย เป็นการละเลยเรื่องความโปร่งใสในการจับสัตว์น้ำอย่างร้ายแรง การขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถถ่ายลูกเรือที่เป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ไปยังเรือลำอื่น และหลุดรอดจากการตรวจเรือที่ทำเรือได้ การขนถ่ายสัตว์น้ำยังถือเป็นความเสี่ยงที่ยังขาด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ป้องกันปราบปรามไม่สามารถเข้าถึงได้ อย่างไรก็ตาม รัฐที่เรือถือธงอยู่และรัฐที่มีอาณาเขตติดชายฝั่งหลายแห่งได้ดำเนินการห้ามการขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลแล้ว

ข้อเสนอแนะ: ห้ามการขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลโดยสิ้นเชิงทั้งในอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

ข้อเสนอแนะ: สำหรับการประมงบางประเภทที่การขนถ่ายสัตว์น้ำอาจเป็นลักษณะเฉพาะของการประมงนั้นและไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้มีผู้ตรวจสอบอิสระเป็นที่ปรึกษาอยู่ระหว่างที่มีการขนถ่ายสัตว์น้ำนั้น ในการนี้ ยังจำเป็นต้องมีกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการบันทึกความผิดปกติโดยผู้ตรวจสอบ หรือความพยายามอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการนำมาใช้เพื่อขัดขวางการทำงานของผู้ตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะ: การขนถ่ายสัตว์น้ำทุกชนิดนอกน่านน้ำไทยควรจะต้องมีการบังคับให้ได้รับอนุญาตก่อน ซึ่งเพิ่มเติมจากกฎระเบียบที่ทางองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาค (RFMO) กำหนดไว้ การขนถ่ายสัตว์น้ำประเภทนั้นควรจะมีการติดตามตรวจสอบโดยใช้ VMS และเรือขนถ่ายสัตว์น้ำควรได้รับการตรวจสอบเมื่อเข้าเทียบท่าในประเทศไทย เพื่อให้แน่ใจได้ว่าปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นตรงตามเอกสารที่ได้รับอนุญาต

9. การบังคับใช้ระบบการระบุรายละเอียดเรือ (UVI) สำหรับเรือทุกลำ และการประกาศสนับสนุนระบบการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลก

ข้อเสนอแนะ: ให้มีการบังคับใช้ระบบการระบุรายละเอียดเรือ (UVI) สำหรับเรือทุกลำที่มีขนาดใหญ่กว่า 30 ตัน กรอลให้เร็วที่สุด และกำหนดให้มีการใช้ระบบ UVI นี้ภายในปี 2559 โดยจำเป็นต้องเก็บระบบการระบุรายละเอียดเรือนี้ไว้ที่ส่วนกลาง และควรให้มีการเพิ่มเติมข้อมูลเรือนี้เข้าไปในระบบ VMS ด้วย

ข้อเสนอแนะ: รัฐบาลไทยประกาศสนับสนุนการพัฒนาการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลกอย่างเร่งด่วนในเวลาอันสั้นนี้ อันจะใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนความพยายามของทั้งประเทศไทยและทั่วโลกในการต่อสู้กับปัญหาการประมง IUU ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาการบันทึกข้อมูลเรือประมงของโลกนี้ได้รับการสนับสนุนภายใต้โครงการของ UNFAO และผ่านทาง การให้เงินทุนช่วยเหลือจากทั้งคณะกรรมาธิการยุโรปและรัฐบาลสเปน

10. การประกาศต่อสาธารณชนถึงแผนของรัฐบาลในการลงนาม ให้สัตยาบัน และปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยมาตรการของรัฐเจ้าของท่า (PSMA)

ความตกลงว่าด้วยมาตรการของรัฐเจ้าของท่า (PSMA) นี้อยู่ในระหว่างการให้สัตยาบันโดย 25 ประเทศ และกำลังจะมีผลบังคับใช้ในเวลาอันใกล้

ข้อเสนอแนะ: มุลนิธิ EJF ขอเสนอแนะให้รัฐบาลไทยออกประกาศสนับสนุนกระบวนการนี้โดยเน้นไปที่ความตั้งใจจริงในการเป็นประเทศผู้ลงนามต่อความตกลง PSMA และให้สัตยาบันภายในปี 2559 ควบคู่ไปกับการจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ซึ่งการประกาศเช่นนั้นจะเป็นการแสดงให้เห็นประจักษ์ชัดระหว่างประเทศทราบถึงความตั้งใจจริงทางการเมืองของรัฐบาลไทยในการสร้างมาตรฐานการควบคุมท่าเรือและกระบวนการติดตามตรวจสอบอย่างเข้มแข็งอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ข้อเสนอแนะ: เพื่อเสริมความพยายามส่วนหนึ่งในการปฏิรูปรัฐเจ้าของท่า มุลนิธิ EJF ขอเสนอแนะว่ารัฐบาลไทยจำเป็นต้องจัดให้มีใบตราส่งสินค้าสัตว์น้ำที่จับได้นอกน่านน้ำที่ขึ้นทำในประเทศไทยแบบมากับใบอนุญาตจับสัตว์น้ำที่ถูกต้อง อีกทั้งจัดให้มีทรัพยากร กำลังคน และการสนับสนุนระหว่างหน่วยงานในภาครัฐที่เพียงพอ เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการบังคับใช้ข้อกำหนดนี้ได้อย่างสมบูรณ์ ควรมีการใช้แนวทางที่ยูเนียนพื้นฐานความเสี่ยงเพื่อให้อุ่นใจว่าใบตราส่งสินค้าสัตว์น้ำที่ต้องส่งสั้วจะมีสัตว์น้ำผิดกฎหมายเขามาขึ้นได้รับการตรวจในพื้นที่และมีการพิสูจน์จริง รวมทั้งการขอเอกสารหลักฐานจากประเทศที่สามด้วย ในการนี้จะช่วยพัฒนาคุณภาพและความน่าเชื่อถือในกระบวนการออกใบรับรองอาหารทะเลของไทยที่ส่งออกไปยังประเทศยุโรปและตลาดอื่นๆ ได้อย่างยั่งยืน

11. การลงนาม การให้สัตยาบัน และการบังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในอุตสาหกรรมประมงขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO C188)

ข้อเสนอแนะ: รัฐบาลไทยประกาศความตั้งใจที่จะให้สัตยาบันและบังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในอุตสาหกรรมประมงขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO C188) อย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งอาจจะตามมาด้วยการตีพิมพ์แผนทบทวน ILO C188 อย่างมีกำหนดเวลา การประเมินความจำเป็นที่ควรปรับปรุง รวมทั้งข้อเสนอให้ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติในอนุสัญญา เพื่อปรับปรุงสภาพการทำงานบนเรือประมง

ข้อเสนอแนะสำหรับมาตรการที่กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบ

12. การพัฒนาความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการประมง IUU อย่างหนักหน่วงและกระจายไปในวงกว้าง ซึ่งทำให้ต้องมีการนำมาตรการใหม่ๆ ที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายในระดับประเทศมาใช้ การที่ประเทศจะจัดการกับปัญหา IUU ได้ในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางในระดับภูมิภาคที่เป็นทางการอย่างกว้างขวาง

ข้อเสนอแนะ: รัฐบาลไทยจัดทำแผนงานที่ระบุรายละเอียดดำเนินงานสำหรับการแก้ไขปัญหา IUU ในระดับภูมิภาคอย่างเป็นทางการในระยะเวลาย่อยๆ ซึ่งควรจะรวมเอาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคทั้งหมดเข้ามาพิจารณาด้วย อีกทั้งยังต้องรวมเอาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถทางเทคนิคภายใต้กรอบการดำเนินงานของประชาคมอาเซียน ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAFDEC) หรือในรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสม

ทาง EJF ขอเสนอแนะให้รัฐบาลไทยแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและมีความกล้าหาญที่จะดำเนินการอย่างน้อยที่สุด ดังนี้

- การบังคับใช้ระบบ VMS แบบสากลมาใช้ในภูมิภาค ซึ่งหากเป็นไปได้ ควรมีการวางระบบที่มีบูรณาการข้อมูลและสนับสนุนความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งนี้ ทาง EJF ตระหนักดีถึงความท้าทายในการแบ่งปันข้อมูลที่สามารถเป็นความลับทางการค้า รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความมั่นคง จึงขอแนะนำว่าการดำเนินการเหล่านี้ควรจะมุ่งเน้นเบื้องต้นไปที่การบังคับใช้ระบบ VMS ให้ทั่วทั้งภูมิภาคก่อน
- การพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารทวิภาคีและพหุภาคีอย่างเป็นทางการเพื่ออำนวยความสะดวกให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทำประมง IUU ข้ามพรมแดน
- การให้สัตยาบันความตกลง PSMA ทั่วทั้งภูมิภาค อันจะเป็นกุญแจสำคัญสำหรับประเทศไทยในการเป็นผู้นำการลงนามและให้สัตยาบันความตกลง PSMA ก่อนสิ้นปี 2559
- การใช้ระบบดิจิทัล ซึ่งรวมถึง ระบบการออกใบอนุญาต การออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำและการขึ้นท่า รวมทั้งบันทึกประจำวันเรือ และรายชื่อลูกเรือไว้ในระบบดิจิทัล ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและทำให้มีการแบ่งปันข้อมูลเรือประมงที่ต้องสงสัยได้

EJF chief: 'Thailand will succeed' in the fight against illegal fishing25
—
26

Chief of the Environmental Justice Foundation (EJF), a leading international NGO, praises Thailand for the “significant progress” achieved in advancing a comprehensive fisheries reform.

In a meeting with Thailand’s Deputy Prime Minister General Prawit Wongsuwan held on 8 April 2016 in Bangkok, EJF Executive Director Steve Trent expressed his confidence that “Thailand will succeed” in eradicating illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing and human rights abuses in the fisheries sector. Mr. Trent said that he was impressed with the commitment and “energy” of the Thai authorities, which have produced concrete improvements over a short period of time.

Deputy Prime Minister Prawit emphasized that the Thai Government takes a “zero tolerance” approach in enforcing fisheries and labor laws. He also underlined the Government’s strong commitment to safeguarding international standards on sustainable fisheries management and human rights.

As the current Chair of the Group of 77 (G77), the Thai Government aims to strengthen international cooperation in order to end IUU fishing by 2020, a target specified under Goal 14 of the U.N. Sustainable Development Goals. Thai agencies are also revising domestic laws in order to prepare for future ratifications of the FAO Port State Measures Agreement and the ILO Work in Fishing Convention, 2007 (C188).

Thailand aspires to be a successful model for other developing countries in reforming the fisheries sector. In addition, Thailand is also seeking to deepen regional cooperation in the fight against IUU fishing, particularly with ASEAN Member States.

Highlighting Thailand’s prominent position in the world seafood industry, Mr. Trent said that Thailand’s ongoing fisheries reform would have a “global impact” and bring about a “win-win” outcome for both the Thai economy and international trade. Mr. Trent also expressed his support for Thailand’s initiative to take a “leadership role” in the regional and global stages.

Deputy Prime Minister Prawit underlined the importance of Thailand’s constructive partnership with the EJF, which has led to better law enforcement results and capacity building programs for the Thai government agencies. In response, Mr. Trent said that it had been a pleasure to collaborate with the Thai Government. He presented the Deputy Prime Minister with a set of

recommendations aimed to bolster the implementation of Thailand's fisheries reform and reiterated the EJF's willingness to provide further advice and support to the Thai Government who will seriously consider translating these recommendations into concrete actions.

The meeting was also attended by Thailand's Minister of Labour, Minister of Agriculture and Agricultural Cooperatives, Vice Minister for Foreign Affairs, and senior officials from the Department of Fisheries and other state agencies. The Thai Government launched a massive initiative to revamp the country's fisheries management last year. New fisheries legislations and policies have been put in place, together with measures to ensure effective monitoring and control of fishing activities. Infringements have been detected and sanctions imposed accordingly.
